

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **A. B.**

co do której warunkowo umorzono postępowanie karne o czyn z art. 177 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

kwestii dopuszczalności postępowania

w dniu 29 października 2020 r.,

w związku z kasacją wniesioną na niekorzyść przez Ministra Sprawiedliwości -
Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w C.

z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt VII Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 5 lutego 2018 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 529 k.p.k. a contrario

postanowił:

1. umorzyć postępowanie kasacyjne;

**2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 5 lutego 2018 r., sygn. akt II K (...) A. B. została uznana za winną przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. (pkt 1). Nadto, zobowiązano oskarżoną do zapłaty nawiazki (pkt 2) oraz orzeczono o kosztach sądowych (pkt 3).

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy od tego wyroku, Sąd Okręgowy w C.,

wyrokiem z dnia 24 maja 2018 r., sygn. akt VII Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że postępowanie karne wobec oskarżonej o czyn z art. 177 § 1 k.k. warunkowo umorzył tytułem próby na okres roku, uchylając rozstrzygnięcia zawarte w pkt 2 i 3, zaś utrzymując w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

Z kasacją od prawomocnego wyroku w dniu 8 maja 2019 r. wystąpił Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył go w części dotyczącej obowiązku naprawienia szkody, na niekorzyść A. B. Zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 67 § 3 k.k., polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec A. B., o czyn z art. 177 § 1 k.k., bez nałożenia na oskarżoną obowiązku naprawienia szkody w całości lub w części, w sytuacji, gdy powołany wyżej przepis w każdym przypadku warunkowego umorzenia postępowania karnego obliuguje sąd do nałożenia na sprawcę przestępstwa obowiązku naprawienia szkody w zakresie dóbr pokrzywdzonego, która jest następstwem popełnionego przez sprawcę przestępstwa i istniała w chwili orzekania.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w powyższym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w C. w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na tę kasację, obrońca wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zaistniały w sprawie układ procesowy uniemożliwiał rozpoznanie kasacji, co skutkować musiało umorzeniem postępowania kasacyjnego.

W sprawie niniejszej wydanym w dniu 24 maja 2018 r. prawomocnym wyrokiem warunkowo umorzono postępowanie karne o zarzucany oskarżonej czyn tytułem próby na okres roku. Okres próby upłynął zatem z dniem 24 maja 2019 r. Stosownie zaś do art. 68 § 4 k.k. warunkowo umorzonego postępowania nie można podjąć później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby.

Wniesienie w dniu 8 maja 2019 r. kasacji nastąpiło jeszcze przed upływem tego ostatniego okresu. Obecnie zaś jej rozpoznanie nie jest możliwe z uwagi na

treść art. 529 k.p.k. (*a contrario*). W myśl bowiem tego przepisu wniesieniu i rozpoznaniu kasacji na korzyść oskarżonego nie stoi na przeszkodzie wykonanie kary, zatarcie skazania, akt łaski ani też okoliczność wyłączająca ściganie lub uzasadniająca zawieszenie postępowania. Powyższy przepis wskazuje, że należy odmówić przyjęcia kasacji na niekorzyść, gdy wniesiono ją już po tym, jak nastąpiło zatarcie skazania. Jeżeli, pomimo owego zatarcia skazania, taką kasację by przyjęto, Sąd Najwyższy zobligowany jest do pozostawienia jej bez rozpoznania. Odmienne wygląda zaś sytuacja, gdy do zatarcia skazania nastąpi już po wniesieniu kasacji na niekorzyść. W takim układzie procesowym dopuszczalne było wniesienie kasacji, ale już nie rozpoznanie tej kasacji na niekorzyść. Wobec tego Sąd Najwyższy zobligowany jest wówczas do umorzenia postępowania kasacyjnego.

W tożsamy sposób podejść należy do sprawy w razie upływu okresu umożliwiającego podjęcie postępowania warunkowo umorzonego już po wniesieniu kasacji na niekorzyść oskarżonego. Za takim stanowiskiem przemawiają względy celowościowe. Skoro bowiem w takim układzie procesowym nie jest w ogóle dopuszczalne podjęcie postępowania warunkowo umorzonego, to nie wchodzi tym samym w grę rozpoznawanie kasacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego. Upływ okresu, o którym mowa w art. 68 § 4 k.k., oznacza przecież, że umorzenie postępowania karnego przestaje być „warunkowe”, lecz *ex lege* staje się ostateczne, definitywne. Po upływie tego okresu oskarżony nie może ponosić żadnych negatywnych skutków popełnienia przestępstwa, w tym związanych z rozpoznaniem kasacji wniesionej na jego niekorzyść. Niedopuszczalne jest bowiem ponowne pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za to przestępstwo. Przyjęta tu interpretacja odpowiada więc *ratio legis* regulacji art. 529 k.p.k.

Powyższe pozwala przyjąć, że **upływ terminu, o którym mowa w art. 68 § 4 k.k., uniemożliwia podjęcie warunkowo umorzonego postępowania, co skutkuje także niedopuszczalnością rozpoznania kasacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego przed zakończeniem tego terminu (art. 529 k.p.k. *a contrario*).**

W sprawie niniejszej nie budzi wątpliwości, że po wniesieniu kasacji, a przed

przystąpieniem do jej rozpoznania, upłynął termin opisany w art. 68 § 4 k.k. W tej sytuacji, Sąd Najwyższy umorzył postępowanie kasacyjne, zaś jego wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.